

2. Oluyko V. Shlyakhy reformuvannya systemy derzhavnoyi sluzhby Ukrayiny / V. Oluyko // Universytet-s'ki naukovi zapysky: Chasopys Khmel'nyts. un-tu. – 2005. – # 4. – S. 319-325
3. Antonyuk V.B. Derzhavna sluzhba: problemy funktsionuvannya v Ukrayini ta dosvid zarubizhnykh krayin (porivnyal'nyy analiz) / V.B. Antonyuk // Yurysprudentsiya. Teoriya i praktyka. – # 11 (37). – 2007. – S. 7-14.
4. Derzhavna sluzhba v Ukrayini: aktual'ni problemy ta shlyakhy modernizatsiyi : nauk. rozrobka / avt. kol. : R. A. Naumenko, L. M. Hohina, V. D. Bakumenko ta in. - K. : NADU, 2010. – 44 s.
5. Kokhan S.O. Demokratychni standarty derzhavnoyi sluzhby: novi pidkhody derzhavnoho menedzhmentu z urakhuvanniam svitovoho dosvidu. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.academy.gov.ua/ej/ej8/doc_pdf/kohan.pdf
6. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny «Pro Kontseptsiyu adaptatsiyi zakonodavstva Ukrayiny do zakonodavstva Yevropeys'koho Soyuzu» vid 16.08.1999 r. # 1496. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1496-99-%D0%BF>
7. Ukaz Prezydenta Ukrayiny «Pro Kontseptsiyu rozvytku zakonodavstva pro derzhavnu sluzhbu v Ukrayini» vid 20 lyutoho 2006 r. # 140. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/140/2006>
8. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny «Pro zatverdzhennya Prohramy rozvytku derzhavnoyi sluzhby na 2005-2010 rr.» vid 8 chervnya 2004 r. # 746. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/746-2004-%D0%BF>
9. Oluyko V. Zarubizhnyy dosvid orhanizatsiyi derzhavnoyi sluzhby / V.Oluyko, V.Sayenko // Visnyk derzhavnoyi sluzhby Ukrayiny. – 2004. – # 3. – S. 34–39.
10. Vykonavcha vlada i administratyvne pravo /Za zah. red. V.B. Aver"yanova. – K.: Vydavnychyy Dim "In-Yure", 2002. – 668 s.
11. Derzhavne upravlinnya: teoriya i praktyka / Za zah. red. V. B. Aver"yanova. – K.: Yurinkom inter. – 1998. – 432 s.
12. Petryshyn O. Derzhavna sluzhba v Ukrayini: osoblyvosti zahal'noyi teorii i prava / O. Petryshyn // Visnyk Akademiyi pravovykh nauk Ukrayiny. - 2001. - #2. - S. 34-41
13. Pro derzhavnu sluzhbu: Zakon Ukrayiny vid 17.11.2011 # 4050-VI // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2012. – #26. – St.273.
14. Bytyak Yu. Konstytutsiyno-pravovi zasady stanovlennya ta rozvytku derzhavnoyi sluzhby v Ukrayini / Yu.P. Byyatck // Visnyk Akademiyi pravovykh nauk Ukrayiny. – 1998. – # 2 (13). – S. 72-82
15. Zhdanova I. S.Adaptatsiya zakonodavstva Ukrayiny pro derzhavnu sluzhbu do vymoh Yevropeys'koho soyuzu: stan, problemy, perspektyvy / Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=274>
16. Butsko, Yu. V. Stratehichni kroky reformuvannya systemy derzhavnoyi sluzhby v Ukrayini / Yu. V. Butsko // Analityka i vlada : zhurn. ekspertno-analit. materialiv i nauk. prats'. - 2010. - N 2. - S. 51-61
17. Dubenko S.D. Derzhavna sluzhba i derzhavni sluzhbovtsi v Ukrayini: Navch.-metod. posibnyk / Za zah. red. d-ra yuryd. nauk, prof. N.R.Nyzhnyk. – K.: In Yure, 1999. – 224 s.

Рецензент: доктор юридичних наук, професор Лоцихін О.М.

УДК: 347.1

Савіцький Р.Є.,

здобувач кафедри адміністративної діяльності
Національної академії внутрішніх справ

**АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ
У СФЕРІ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ
ЗАСТОСУВАННЯ**

Визначено поняття адміністративної відповідальності у сфері містобудівної діяльності. Охарактеризовано ознаки та особливості застосування адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

Ключові слова: адміністративна відповідальність, Державна архітектурно-будівельна інспекція України, правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

Савицкий Р.Е.,

соискатель кафедры административной деятельности

Национальной академии внутренних дел

АДМИНИСТРАТИВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ПРАВОНАРУШЕНИЯ В СФЕРЕ ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ: ПОНЯТИЕ И ОСОБЕННОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ

Определено понятие административной ответственности в сфере градостроительной деятельности. Охарактеризованы признаки и особенности применения административной ответственности за правонарушения в сфере градостроительной деятельности.

Ключевые слова: административная ответственность, Государственная архитектурно-строительная инспекция Украины, правонарушения в сфере градостроительной деятельности.

Savitskyy R.E.,

Researcher Department administrative activities

National Academy of Internal Affairs

ADMINISTRATIVE LIABILITY FOR OFFENCES IN URBAN DEVELOPMENT: CONCEPTS AND APPLICATIONS FEATURES

Defined the concept of administrative responsibility in the field of urban planning. Characterized by signs and characteristics of the administrative responsibility for offenses in the field of urban planning.

Background is that the administrative responsibility of a special kind of legal liability. Traditionally liability associated with the use of State coercion, see it as prescribed sanctions law response to offense as the implementation, application and implementation of sanctions. The application of measures of legal responsibility entails burdensome consequences for the offender of property, moral or otherwise, which it must fulfill. Thus offender "holds the answer" to the state for misconduct.

*So, from the above it appears that administrative responsibility has a number of specific features that distinguish it from other types of legal liability, namely 1) administrative responsibility is part of the administrative enforcement and has all its qualities that distinguish it from other types of legal liability; 2) administrative liability occurs mainly due to violations in the state, instead of private interests 3) the basis of administrative liability is a special kind of offense - an administrative offense; 4) subjects of administrative responsibility can be both physical and legal persons, while criminal and disciplinary - only individuals; 5) subject to prosecution authority is governing jurisdiction (executive body, and in certain cases - the court); 6) between the subject and the prosecution of the person liable *кот-ра*, no official relationship of subordination; 7) in some cases, its activities may be applied also when released from criminal responsibility, that is, acts that contain elements of crimes that do not pose great danger to society; 8) by means of administrative liability is independent coercive measures - administrative penalties; 9) procedure (process) involvement in the administration more simple, efficient and cost compared to similar displays of other types of legal liability (criminal and civil); 10) administrative liability settled rules of administrative law, which contains an exhaustive list of administrative offenses, penalties and administrative bodies empowered to apply them in detail regulate this type of proceedings and in the aggregate form its regulatory framework.*

Keywords: administrative responsibility, the State Architectural and Construction Inspectorate of Ukraine, delinquency in urban development.

Актуальність проблематики. Інститут адміністративної відповідальності у сфері містобудівної діяльності є доволі складним, таким, що постійно розвивається та удосконалюється. Це пов'язане з тим, що правовідносини у сфері містобудівної діяльності регулюються Цивільним кодексом України [1], Господарським кодексом України [2], Земельним кодексом України [3], які визначають загальні засади правового регулювання даних відносин, а процедури застосування адміністративної відповідальності у даній сфері врегульовані іншими нормативними актами, зокрема Кодексом України про адміністративні правопорушення [4], Законом України від 14 жовтня 1994 року № 208/94-ВР «Про відповідальність за правопорушення у сфері

містобудівної діяльності» [5], постановою Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1995 року № 244 «Про затвердження Порядку накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» [6] тощо.

Ступінь наукової розробки проблеми. Інститут адміністративної відповідальності є одним із найактуальніших інститутів юридичної відповідальності, який є предметом наукових досліджень та пошуків багатьох як вітчизняних так і зарубіжних учених. Значний внесок у розвиток даного інституту зробили такі вчені-адміністративісти, як: В.Б. Авер'янов, А.Б. Агапов, Ю.С. Адушкін, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурка, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, О.С. Васильєв, І.П. Голосніченко, О.Ю. Дрозд, Р.А. Калюжний, С.К. Ківалов, Л.В. Коваль, А.Т. Комзюк, В.К. Колпаков, Т.О. Коломоєць, Д.М. Лук'янець, В.М. Манохін, О.І. Миколенко, В.Ф. Опришко, І.В. Тимошенко, М.М. Тищенко, В.К. Шкарупа та ін..

Метою статті є визначення особливостей та специфіки застосування адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності, зокрема, по-перше, визначити етимологічне значення поняття «адміністративна відповідальність», по-друге, охарактеризувати правові підстави застосування адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

Виклад матеріалу. Адміністративна відповідальність становить собою особливий різновид юридичної відповідальності. Традиційно правову відповідальність пов'язують із застосуванням заходів державного примусу, розглядають її як передбачену санкціями правових норм реакцію на правопорушення, як реалізацію, застосування і здійснення санкцій. Застосування заходів юридичної відповідальності тягне для правопорушника обтяжливі наслідки майнового, морального чи іншого характеру, які він зобов'язаний виконати. Тим самим правопорушник «тримає відповідь» перед державою за неправомірну поведінку [7, с. 6].

Адміністративна відповідальність, як відзначає І. П. Голосніченко, означає застосування, реалізацію адміністративного стягнення. Такий підхід є об'єктивним у визначенні адміністративної відповідальності. Це обов'язок особи відповідати перед державою в особі її органу за вчинене протиправне діяння в межах встановленого законом стягнення. Адміністративна відповідальність характеризується негативною реакцією держави на протиправні прояви окремих фізичних осіб шляхом установаження відповідних правил, заборон і адекватних їх порушенням санкцій відносно порушників. Це, з одного боку, державний примус, міра стягнення за винне вчинене правопорушення, з іншого – обов'язок винного нести негативні для нього наслідки [8, с. 7]. На думку Ю. П. Битяка, під адміністративною відповідальністю слід розуміти накладення на правопорушників загальнообов'язкових правил, які діють у державному управлінні, адміністративних стягнень, що тягнуть за собою для цих осіб обтяжливі наслідки матеріального або морального характеру [9, с. 7]. Автори навчального посібника «Адміністративна відповідальність в Україні» під адміністративною відповідальністю пропонують розуміти застосування до осіб, які вчинили адміністративні проступки, адміністративних стягнень, що тягнуть для цих осіб обтяжливі наслідки майнового, морального, особистісного чи іншого характеру і накладаються уповноваженими на те органами чи посадовими особами на підставах і у порядку, встановлених нормами адміністративного права [10, с. 6].

Отже, з вищевикладеного вбачається, що адміністративній відповідальності властивий ряд специфічних ознак, які відрізняють її від інших видів юридичної відповідальності, а саме: 1) адміністративна відповідальність є складовою частиною адміністративного примусу і володіє усіма його якостями, які відрізняють її від інших видів юридичної відповідальності; 2) адміністративна відповідальність переважно настає внаслідок правопорушень у сфері загальнодержавних, а не приватноправових інтересів; 3) підставою адміністративної відповідальності є особливий вид правопорушення – адміністративний проступок [11, с. 10]; 4) суб'єктами адміністративної відповідальності можуть бути як фізичні так і юридичні особи, тоді як в кримінальній та дисциплінарній – тільки фізичні особи; 5) суб'єктом притягнення до відповідальності є орган адміністративної юрисдикції (орган виконавчої влади, а в передбачених законом випадках – суд); 6) між суб'єктом притягнення до відповідальності і особою, котра притягується до відповідальності, відсутні відносини службового підпорядкування [12, с. 10–15]; 7) в окремих випадках її заходи можуть застосовуватися також при звільненні від кримінальної відповідальності, тобто за діяння, що містять ознаки злочинів, які не становлять великої суспільної небезпеки [13, с. 6]; 8) засобами реалізації адміністративної відповідальності є самостійні примусові заходи – адміністративні стягнення [14, с. 211]; 9) процедура (процес) притягнення до адміністративної відповідальності більш проста, оперативна і економічна у порівнянні з аналогічними проявами інших видів юридичної відповідальності (кримінальної та цивільно-правової) [15, с. 15–17]; 10) адміністративна відповідальність врегульована нормами адміністративного права, що містять вичерпні переліки адміністративних проступків, адміністративних стягнень і органів, уповноважених їх застосовувати, детально регулюють цей вид провадження і в своїй сукупності утворюють її нормативну основу [16, с. 23–24].

Окрім вищезазначених ознак, які відрізняють адміністративну відповідальність від інших видів юридичної відповідальності, Д. М. Бахрах виділяє ще й три основні підстави адміністративної відповідальності, а саме: 1) нормативну підставу, тобто систему норм, які регулюють адміністративну відповідальність; 2) фактичну підставу, тобто діяння конкретного суб'єкта, який порушує правові приписи, що охороняються адміністративними санкціями (адміністративний проступок); 3) процесуальну підставу, тобто акт компетентного органа про накладання конкретного адміністративного стягнення за вчинення конкретного адміністративного проступку [17, с. 342].

Разом з тим, слід відзначити, що для настання реальної відповідальності треба, щоб були всі три підстави і саме в такій послідовності. Перш за все повинна бути норма, яка встановлює обов'язок і санкцію за її невиконання. Потім може виникнути фактична підстава – противоправне діяння. При наявності норми і діяння, яке її порушує, уповноважений суб'єкт у встановленому законом порядку має право застосувати стягнення за правопорушення [17, с. 342–344].

Порядок притягнення до адміністративної відповідальності особливий, він суттєво відрізняється від кримінального і цивільного процесів та дисциплінарного провадження. Нарешті, адміністративну відповідальність врегульовано нормами адміністративного права, які містять вичерпний перелік адміністративних проступків, адміністративних стягнень та органів, уповноважених їх застосовувати, детально

регулюють цей вид провадження і в сукупності становлять її нормативну основу [18, с. 27]. Перераховані ознаки характерні й для адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності. Зважаючи на це, пропонуємо під адміністративною відповідальністю у сфері містобудівної діяльності розуміти специфічну форму негативного реагування на правопорушення у сфері містобудівної діяльності з боку держави в особі її компетентних органів – Державної архітектурно-будівельної інспекції України та її територіальних органів на відповідну категорію правопорушень, згідно з якою особи, які їх вчинили, повинні відповісти за вчинені протиправні діяння і понести за це адміністративні стягнення у встановлених законом формах і порядку, що тягнуть за собою для цих осіб обтяжливі наслідки матеріального або морального характеру.

Продовжуючи питання адміністративної відповідальності слід відзначити, що вона регулюється багатьма нормативними актами різної юридичної сили, які в сукупності складають законодавство про адміністративні правопорушення [19, с. 71]. Систему законодавства про адміністративні правопорушення складають Кодекс України про адміністративні правопорушення та інші закони України. Завданням цього законодавства, відповідно до ст. 1 Кодексу України про адміністративні правопорушення є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством [4].

Щодо правових підстав застосування адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності, то вони визначені безпосередньо у Кодексі України про адміністративні правопорушення, а також у низці інших спеціальних нормативно-правових актах, зокрема Законі України від 14 жовтня 1994 року № 208/94-ВР «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» [5], постанові Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1995 року № 244 «Про затвердження Порядку накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» [6] тощо.

Так, Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» закріплює поняття правопорушень у сфері містобудівної діяльності під яким пропонує розуміти протиправні діяння (дії чи бездіяльність) суб'єктів містобудування – юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, що призвели до невиконання або неналежного виконання вимог, установлених законодавством, будівельними нормами, державними стандартами і правилами [5].

Даний Закон визначає правопорушення, які відповідно до ст. 2 цього Закону класифіковано в залежності від суб'єктів відповідальності. Так, за виконання будівельних робіт без реєстрації відповідної декларації чи без відповідного дозволу притягненню до відповідальності підлягає не лише замовник, але й суб'єкти містобудування, які виконують будівельні роботи і якими є підрядники. Крім того, відповідальність за деякі порушення диференційовано у залежності від категорії складності об'єкта будівництва.

Справи про правопорушення у сфері містобудівної діяльності розглядаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю – Державною архітектурно-будівельною інспекцією України та її територіальними органами. Накладати штраф від імені Інспекції мають право керівник Інспекції та його заступники.

Слід відзначити, що постанови про накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності, винесені посадовими особами Державної архітектурно-будівельної інспекції України та її територіальних органів, є виконавчими документами і підлягають виконанню в установленому законом порядку. Тобто, чинним законодавством надано право Державній інспекції архітектурно-будівельного контролю України та її територіальним органам стягувати несплачені штрафи безпосередньо через органи виконавчої влади без попереднього звернення до суду.

Однак, слід пам'ятати, що абз. 4 ч. 3 ст. 4 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності та вдосконалення державного регулювання у сфері містобудівної діяльності» [20] передбачає, що постанова, яку не було звернуто до виконання протягом двох років з дня винесення не підлягає виконанню. У зв'язку з цим, Державна архітектурно-будівельна інспекція України та її територіальні органи зобов'язані постанови про накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності виконувати в найкоротші терміни після закінчення строку їх оскарження.

Слід також наголосити, що у разі вчинення суб'єктами містобудування двох або більше правопорушень штрафи накладають за кожне вчинене правопорушення окремо. В даному випадку в акті перевірки вказуються всі виявлені під час перевірки порушення, а протокол та постанова складається окремо по кожному виявленому порушенню законодавства.

Як визначено Законом України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» [5] штраф, передбачений останнім, може бути накладено на суб'єктів містобудування протягом шести місяців з дня виявлення правопорушення, але не пізніше як через три роки з дня його вчинення. Тобто, протокол про правопорушення за результатами проведеної перевірки може бути складено в більш пізніший строк після її закінчення. У разі якщо правопорушення триває в часі, обчислювати шестимісячний строк притягнення до відповідальності необхідно з того моменту, коли посадовій особі інспекції державного архітектурно-будівельного контролю стало відомо про факт вчинення правопорушення, передбаченого Законом.

Штраф підлягає сплаті у п'ятнадцятиденний строк з дня вручення або надіслання постанови. Копія завіреного банком платіжного документа, що засвідчує факт сплати суми штрафу в повному обсязі, надсилається центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю – Державній архітектурно-будівельній інспекції України та її територіальним органам. Крім того, розміри штрафів визначаються виходячи з мінімальної заробітної плати, – від вісімнадцяти до дев'ятисот розмірів мінімальних зарплат залежно від виду порушення. При вчиненні дій, передбачених ч.ч. 1– 8 ст. 2 Закону для суб'єктів містобудування, яких протягом року було притягнуто до відповідальності за аналогічні порушення, розмір штрафу подвоюється. Особливістю обрахування штрафів є те, що

слід постійно враховувати розміри мінімальної заробітної плати протягом відповідного року, яка встановлюється Законом про Державний бюджет на відповідний рік.

Однак, не всі розміри штрафів правопорушень у сфері містобудівної діяльності визначаються виходячи з мінімальної заробітної плати. Так, розміри штрафів за вчинення правопорушень у сфері будівництва, що визначені у Кодексі України про адміністративні правопорушення (ст.ст. 96, 96¹ Кодексу) [4] визначаються неоподатковуваними мінімумами доходів громадян, що негативно впливає на процедуру притягнення порушника до відповідальності. Адже, розмір штрафів у зазначених правопорушеннях коливається від п'ятдесяти до однієї тисячі семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що на наш погляд, не відповідає ступеню шкідливості протиправних проступків та шкоді, що ними наноситься. Зважаючи на те, що ціни на нерухоме майно постійно зростають, а собівартість одного квадратного метра, особливо у великих містах, становить не одну тисячу гривень, штраф у декілька тисяч гривень для суб'єктів містобудування не спричинить обтяжливих наслідків, і мета застосування покарання не буде досягнута. Зважаючи на це, виникає необхідність у перегляді та підвищенні розмірів штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

Необхідно відзначити, що питання юридичної відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності врегульовані не тільки адміністративно-правовими нормами, але й нормами господарського законодавства. Так, справи у спорах, пов'язаних із застосуванням санкцій, в тому числі щодо оскарження постанов інспекцій державного архітектурно-будівельного контролю у сфері містобудування, підвідомчі господарським судам (п.п. 3.2 п. 3 постанови пленуму Вищого господарського суду України від 24 жовтня 2011 року № 10 «Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам» [21]). Вирішуючи спори про накладення штрафів у сфері містобудування, господарським судам слід виходити з приписів ст.ст. 42, 48, 55 Господарського кодексу України (далі – ГК України), якими передбачено, що суб'єкти господарювання в процесі здійснення підприємництва як виду господарської діяльності реалізують свої права, а держава через свої органи бере участь у господарських відносинах з метою захисту цивільних та інших прав у приватноправових відносинах, тобто прав суб'єктів підприємництва.

Згідно з приписами ст. 250 ГК України [2] відповідні санкції можуть бути застосовані до суб'єкта господарювання протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше як через один рік з дня порушення цим суб'єктом встановлених законодавчими актами правил здійснення господарської діяльності, крім випадків, передбачених законом.

Отже, з вищевикладеного вбачається, що механізм застосування адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності має специфічні ознаки, які відрізняють його від інших механізмів застосування даного виду юридичної відповідальності. До них варто віднести: 1) адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності регулюється багатьма нормативними актами різної юридичної сили (Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності», постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження

Порядку накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» тощо); 2) правопорушення у сфері містобудівної діяльності класифіковані в залежності від суб'єктів відповідальності, а також у залежності від категорії складності об'єкта будівництва; 3) справи про правопорушення у сфері містобудівної діяльності розглядаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю – Державною архітектурно-будівельною інспекцією України та її територіальними органами; 4) розміри штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності визначаються виходячи з мінімальної заробітної плати (ч.ч. 1–8 ст.2 Закону України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності», а також неоподатковуваними мінімумами доходів громадян (ст.ст. 96, 96¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення); 5) спори про накладення штрафів у сфері містобудування вирішуються шляхом застосування норм господарського законодавства (справи у спорах, пов'язаних із застосуванням санкцій, в тому числі щодо оскарження постанов інспекцій державного архітектурно-будівельного контролю у сфері містобудування, підвідомчі господарським судам).

Висновок. На завершення відзначимо, що інститут адміністративної відповідальності у сфері містобудівної діяльності постійно удосконалюється та розвивається. Основними чинниками його розвитку є суспільні відносини, що виникають у сферах містобудування, будівельного ринку та ринку нерухомості. Проте, незважаючи на постійний його розвиток, інститут адміністративної відповідальності у сфері містобудівної діяльності потребує чіткої систематизації та усунення розгалуженості нормативних актів, які його регулюють.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України : від 16 січня 2003 року, № 435-IV (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40-44. – Ст. 356
2. Господарський кодекс України : від 16 січня 2003 року, № 436-IV (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144
3. Земельний кодекс України : від 25 жовтня 2001 року, № 2768-III (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : від 7 грудня 1984 року, № 8073-X (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – додаток до № 51. – Ст. 1122
5. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності : Закон України : від 14 жовтня 1994 року, № 208/94-ВР (із змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 46. – Ст. 411
6. Про затвердження Порядку накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності : постанова Кабінету Міністрів України : від 6 квітня 1995 року, № 244 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/244-95-%D0%BF>
7. Адміністративна відповідальність в Україні: навч. посібник // за заг. ред. А. Т. Комзюка. – Х.: Ун-т внутр. справ, 1998. – 120 с.
8. Голосніченко І. П. Адміністративна відповідальність (загальні положення та правопорушення в сфері обігу наркотиків) : навчальний посібник / Голосніченко І. П., Золотарьова Н. І., Штанько Д. О. – К. : КІВС, 2002. – 141 с.
9. Переконавання і примус у державному управлінні: Адміністративна відповідальність: конспект лекцій [Битяк Ю. П., Зуй В. В., Комзюк А. Т.]. - Х.: Укр. юрид. академія. – 1994. – 120 с.
10. Адміністративна відповідальність в Україні : навч. посібник / [Комзюк А. Т., Гуменюк В. А. та ін.] ; за заг. ред. А. Т. Комзюка. – 2-е вид., виправл. і доп. – Харків: Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2001. – 112 с.
11. Агапов А. Б. Административная ответственность : [учебник] / Агапов А. Б. – М. : «Статус». – 251 с.
12. Лук'янець Д. М. Інститут адміністративної відповідальності: проблеми розвитку : [монографія] / Лук'янець Д. М. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – 220 с.

13. Адміністративна відповідальність в Україні : навч. посіб. / [Комзюк А. Т., Гуменюк В. А. та ін.] ; за заг. ред. А. Т. Комзюка. – 3-тє вид., доопр. – Х. : Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2007. – 80 с.
14. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : навчальний посібник / [Сущенко В. Д., Олефір В. І., Константінов С. Ф. та ін.] ; за заг. ред. Є. М. Моїсеєва. – К. : КНТ, 2008. – 264 с.
15. Тимошенко И. В. Административная ответственность : [учебное пособие] / Тимошенко И. В. – М. : ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д : Издательский центр «МарТ», 2004. – 288 с.
16. Бахрах Д. Н. Административная ответственность граждан в СССР : [учеб. пособие] / Бахрах Д. Н. – Свердловськ : Изд-во Урал. ун-та, 1989. – 204 с.
17. Бахрах Д. Н. Административное право России : [учебник для вузов] / Д. Н. Бахрах. – М. : НОРМА, 2002. – 443 с.
18. Бабич В. А. Адміністративна відповідальність за зберігання або транспортування алкогольних напоїв чи тютюнових виробів, на яких немає марок акцизного збору встановленого зразка : дис. ...канд. юрид. наук: 12.00.07 / Бабич Володимир Анатолійович. – Ірпінь, 2005. – 204 с.
19. Самсонов В. Н. Административное законодательство: понятие, содержание, реформы / В. Н. Самсонов. – Х.: Основа, 1991. – 80 с.
20. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності та вдосконалення державного регулювання у сфері містобудівної діяльності : Закон України : від 22 грудня 2011 року, № 4220-VI (із змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 29. – Ст. 345
21. Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам : постанова пленуму Вишого господарського суду України : від 24 жовтня 2011 року, № 10 (із змінами та доповненнями) // Вісник господарського судочинства. – 2011. – № 6. – Ст. 13

References:

1. Tsyvil'nyy kodeks Ukrayiny : vid 16 sichnya 2003 roku, # 435-IV (iz zminamy ta dopovnennyamy) // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2003. – ## 40-44. – St. 356
2. Hospodars'kyu kodeks Ukrayiny : vid 16 sichnya 2003 roku, # 436-IV (iz zminamy ta dopovnennyamy) // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2003. – # 18, # 19-20, # 21-22. – St. 144
3. Zemel'nyy kodeks Ukrayiny : vid 25 zhovtnya 2001 roku, # 2768-III (iz zminamy ta dopovnennyamy) // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2002. – # 3-4. – St. 27
4. Kodeks Ukrayiny pro administratyvni pravoporushennya : vid 7 hrudnya 1984 roku, # 8073-X (iz zminamy ta dopovnennyamy) // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayins'koyi RSR. – 1984. – dodatok do # 51. – St. 1122
5. Pro vidpovidal'nist' za pravoporushennya u sferi mistobudivnoyi diyal'nosti : Zakon Ukrayiny : vid 14 zhovtnya 1994 roku, # 208/94-VR (iz zminamy) // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 1994. – #46. – St.411
6. Pro zatverdzhennya Poryadku nakladennya shtrafiv za pravoporushennya u sferi mistobudivnoyi diyal'nosti : postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny : vid 6 kvitnya 1995 roku, # 244 (iz zminamy ta dopovnennyamy) [Elektronnyy resurs] . – Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/244-95-%D0%BF>
7. Administratyvna vidpovidal'nist' v Ukrayini: navch. posibnyk // za zah. red. A. T. Komzyuka. – Kh.: Un-t внутр. справ, 1998. – 120 s.
8. Holosnichenko I. P. Administratyvna vidpovidal'nist' (zahal'ni polozhennya ta pravoporushennya v sferi obihu narkotyktiv) : navchal'nyy posibnyk / Holosnichenko I. P., Zolotar'ova N. I. – K. : KIVS, 2002. – 141 s.
9. Perekonannya i prymus u derzhavnomu upravlinni: Administratyvna vidpovidal'nist': konspekt lektsiy [Bytyak Yu. P., Zuy V. V., Komzyuk A. T.]. - Kh.: Ukr. yuryd. akademiya. – 1994. – 120 s.
10. Administratyvna vidpovidal'nist' v Ukrayini : navch. posibnyk / [Komzyuk A. T., Humenyuk V. A. ta in.] ; za zah. red. A. T. Komzyuka. – 2-e vyd., vypravl. i dop. – Kharkiv: Vyd-vo Un-tu внутр. справ, 2001. – 112 s.
11. Ahapov A. B. Admynystratyvnaya otvet-stvennost' : [uchebnyk] / Ahapov A. B. – M. : «Status». – 251 s.
12. Luk"yanets' D. M. Instytut administratyvnoyi vidpovidal'nosti: problemy rozvytku : [monohrafiya] / Luk"yanets' D. M. – K. : In-t derzhavy i prava im. V. M. Korets'koho NAN Ukrayiny, 2001. – 220 s.
13. Administratyvna vidpovidal'nist' v Ukrayini : navch. posib. / [Komzyuk A. T., Humenyuk V. A. ta in.] ; za zah. red. A. T. Komzyuka. – 3-tye vyd., doopr. – Kh. : Vyd-vo Khark. nats. un-tu внутр. справ, 2007. – 80 s.
14. Administratyvna diyal'nist' orhaniv vnutrishnikh sprav : navchal'nyy posibnyk / [Sushchenko V. D., Olefir V. I., Konstantinov S. F. ta in.] ; za zah. red. Ye. M. Moiseyeva. – K. : KNT, 2008. – 264 s.
15. Tymoshenko Y. V. Admynystratyvnaya otvet-stvennost' : [uchebnoe posobyie] / Tymoshenko Y. V. – M. : YKTs «MarT»; Ростов н/Д : Yzdatel'skyu tsentr «MarT», 2004. – 288 s.
16. Bakhrah D. N. Admynystratyvnaya otvet-stvennost' hrazhdan v SSSR : [ucheb. posobyie] / Bakhrah D. N. – Sverdlovs'k : Yzd-vo Ural. un-ta, 1989. – 204 s.

17. Bakhrakh D. N. Admynstratyvnoe pravo Rossyy : [uchebnyk dlya vuzov] / D. N. Bakhrakh. – M. : NORMA, 2002. – 443 s.
18. Babych V. A. Administratyvna vidpovidal'nist' za zberihannya abo transportuvannya alkohol'nykh napoyiv chy tyutyunovykh vyrobiv, na yakykh nemaye marok aktsyznoho zboru vstanovlenoho zrazka : dys. ...kand. yuryd. nauk: 12.00.07 / Babych Volodymyr Anatoliyovych. – Irpin', 2005. – 204 s.
19. Samsonov V. N. Admynstratyvnoe zakonodatel'stvo: ponyatyie, sodержanye, reformy / V. N. Samsonov. – Kh.: Osнова, 1991. – 80 s.
20. Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrayiny shchodo posylennya vidpovidal'nosti ta vdoskonalennya derzhavnoho rehulyuvannya u sferi mistobudivnoyi diyal'nosti : Zakon Ukrayiny : vid 22 hrudnya 2011 roku, # 4220-VI (iz zminamy) // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2012. – # 29. – St. 345
21. Pro deyaki pytannya pidvidomchosti i pidsudnosti sprav hospodars'kym sudam : postanova plenumu Vyshchoho hospodars'koho sudu Ukrayiny : vid 24 zhovtnya 2011 roku, # 10 (iz zminamy ta dopovnennyamy) // Visnyk hospodars'koho sudochynstva. – 2011. – # 6. – St. 13

Рецензент: доктор юридичних наук, доцент Охріменко І.М.

УДК 351:32:004

Савюк М.Ф.,

аспірант Відкритого міжнародного університету
розвитку людини «Україна»

**ПРАВА ЛЮДИНИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ:
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ**

В статті доведено, що адміністративні права людини в інформаційному суспільстві це визначені інформаційним суспільством права (свобода слова, право на інформацію і звернення, право на таємницю кореспонденції, право кожного на свободу творчості та ін.), які у відповідності до визначеною компетенцією мають забезпечуватися публічною адміністрацією.

Ключові слова: інформаційне суспільство; інформація; права людини; публічна адміністрація; свобода.

Савюк М. Ф.

аспірант Открытого международного университета
развития человека «Украина»

**ПРАВА ЧЕЛОВЕКА В ИНФОРМАЦИОННОМ ОБЩЕСТВЕ:
АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ**

В статье доказано, что административные права человека в информационном обществе это определенные информационным обществом права (свобода слова, право на информацию и обращения, право на тайну корреспонденции, право каждого на свободу творчества и др.), которые в соответствии с определенной компетенцией должны обеспечиваться публичной администрацией.

Ключевые слова: информационное общество; информация; права человека; публичная администрация; свобода

Savyouk M. F.

Open International University graduate student
Human Development "Ukraine"

**THE RIGHTS IN THE INFORMATION SOCIETY:
ADMINISTRATIVE AND LEGAL ASPECTS**

The article proved that administrative rights in the information society is the information right of society. These rights include freedom of speech and the right to information and the right to appeal and the right to privacy and correspondence and freedom of creativity and others. These rights are provided by the public administration in accordance with specified public competence.

Keywords: freedom; Human Rights; information society; information; public administration.